

Beleidsplan Hervormde Gemeente Eethen en Drongelen

2024 – 2027

Vastgesteld door de Kerkenraad op 8 april 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Korte beschrijving van onze gemeente: statistieken en identiteit
2. Onze visie
3. Samenwerking met buurgemeenten
4. Leiding en organisatie
5. Doelstellingen 2024 - 2027
6. Vertaling in actiepunten

Voorwoord

Voor u ligt het Beleidsplan van de Hervormde Gemeente van Eethen en Drongelen vastgesteld door de Kerkenraad op 8 april 2024.

Dit beleidsdocument is tot stand gekomen vanuit de sterke wens om een plan op te zetten waar onze kerk de komende jaren werkelijk iets mee kan. Niet een dik rapport om te voldoen aan onze plicht en dit vervolgens te laten verstoffen in de kast. Wél een document dat leeft; waarin we onze veelkleurige gemeente herkennen, waaraan we ons kunnen toetsen, waardoor we geïnspireerd worden en waarmee we de komende jaren met plezier kunnen werken.

Dit beleidsplan mag niet een statisch document worden. Om die reden zal het goed zijn om het plan jaarlijks te beoordelen en na te gaan of de doelstellingen van het beleidsplan daadwerkelijk gerealiseerd worden. Waar nodig kan het tussentijds aangevuld of herzien worden.

Jaarlijks worden de begrotingen van de diaconie en het college van kerkrentmeesters voor het komende jaar opgesteld en kan beoordeeld worden of zij passen in de meerjarige doelstellingen van het beleidsplan. Op deze wijze kan het beleidsplan een hulpmiddel zijn om een betere organisatie van de werkzaamheden binnen de gemeente te bewerkstelligen.

Voor het opstellen van dit beleidsplan hebben we aansluiting gezocht bij het beleidsplan van de Hervormde Gemeente Genderen. Met deze gemeente willen we de komende jaren intensief gaan samenwerken. In eerste instantie zal dit leiden tot het gezamenlijk beroepen van een predikant en op termijn ligt een fusie in het verschiet. Hoewel er op dit moment sprake is van twee zelfstandige gemeenten, willen we in de periode waarop dit beleidsplan betrekking heeft steeds dichter naar elkaar groeien. Het is goed om bij de opstelling van de beleidsplannen van de gemeenten daarop te anticiperen.

Ten slotte: het kan nooit voldoende bedacht worden dat een levende gemeente niet het product is van menselijke activiteiten. Een levende gemeente is een gemeente waar de Heilige Geest woont en werkt en waarbij ook het besef leeft, dat wij bij al ons werk afhankelijk zijn van de doorwerking van deze Geest in onze gemeente. Onze wens is dat dit beleidsplan mede een middel is om met elkaar dienstbaar te zijn tot opbouw van Gods gemeente.

Hoofdstuk 1 Korte beschrijving van onze gemeente

Als gemeente verlangen we een gemeenschap van leerlingen van Jezus Christus te zijn. In dit beleidsplan beschrijven we wat dit betekent voor onze visie op de gemeente en wat er nodig is om dat vorm te geven in deze tijd op deze concrete plek. Het beleidsplan is niet een in beton gegoten document. Het beschrijft datgene waaraan we de komende periode aandacht willen geven. De concrete invulling is een dynamisch gebeuren dat in gesprek tussen gemeente en kerkenraad gestalte zal moeten krijgen. Naast het eerstgenoemde verlangen geven nog drie kernwoorden daarbij het kader aan: **vieren**, **verdiepen** en **verbinden**. Deze woorden zijn richtinggevend voor ons gemeente-zijn.

De drie kernwoorden ontleen we aan de omschrijving van de eerste christelijke gemeente, zoals die beschreven wordt in Handelingen 2: 41-47 en 4: 32-37.

- Het **vieren** komt naar voren in het samenkomen rondom het getuigenis van de opgestane Heer Jezus Christus, het bidden en loven van God, het bedienen van doop en avondmaal.
- Het **verdiepen** is te herkennen in het volharden in de leer van de apostelen; volgelingen van Jezus blijven altijd leerling.
- **Verbinden** is wat er in de gemeente gebeurt: het samenleven in gemeenschap en de betrokkenheid op elkaar waarbij niemand over het hoofd wordt gezien. Ook ontstaat er een verbinding met de omgeving: de gemeente heeft zo'n aantrekkingskracht dat meer mensen bij deze gemeenschap willen gaan horen.

1.1. Ontwikkelingen

Onze Hervormde Gemeente Eethen en Drongelen is het resultaat van een fusie in 2011 van de afzonderlijke Hervormde Gemeenten in beide dorpen. Deze gemeenten deelden al sinds 1618 een predikantsplaats, waardoor zij altijd al sterk met elkaar verbonden zijn geweest. Na de fusie vond de kern van het gemeentelven, namelijk de samenkomst rond het Woord van God op de zondag, alleen nog maar gezamenlijk plaats, afwisselend in het kerkgebouw van Drongelen en Eethen. In 2017 is het kerkgebouw van Drongelen aan de eredienst onttrokken en komt de gemeente samen in de kerk van Eethen.

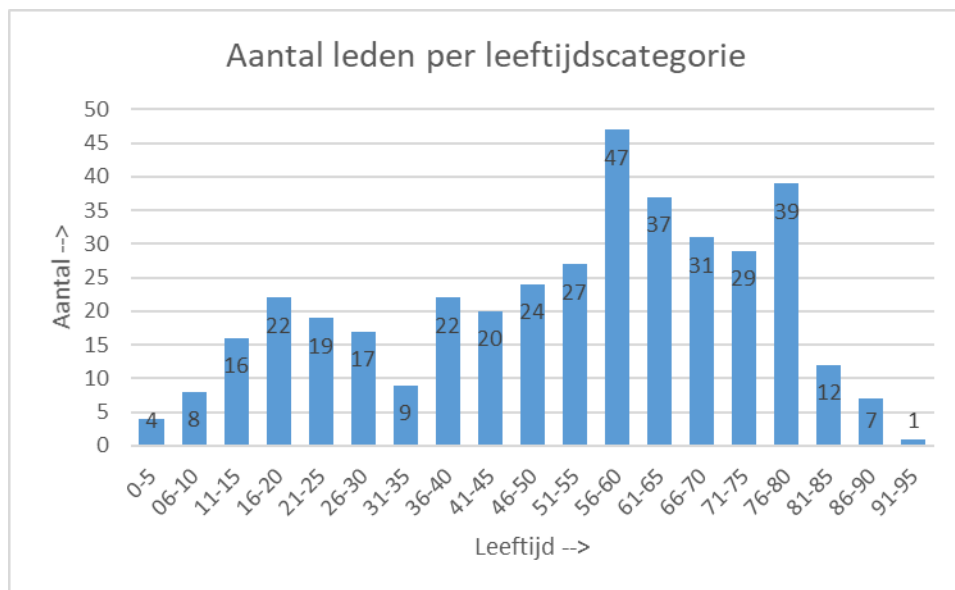
1.2. Identiteit

Onze identiteit als gemeente is wezenlijk verbonden met de persoon van Jezus Christus. Door zijn leven, sterven en opstanding mogen we door het geloof weten dat we zijn eigendom zijn. Hij vormt de grond van ons bestaan en van alles wat we als gemeente doen.

Binnen de protestantse traditie voelen we ons als gemeente verbonden met de gereformeerde theologie. Kernachtig geven de volgende woorden uit die traditie aan waar wij voor staan: 'Alleen de Schrift', 'Heel de Schrift', 'Alleen door genade', 'Alleen door geloof' en 'God alleen de eer'. Daarbij gaat het erom dat we zo de rijkdom en de veelkleurigheid van de Bijbelse boodschap ontdekken, waarvan Jezus Christus het hart vormt.

De gereformeerde traditie wordt verrijkt door invloeden uit de evangelische stroming, die het belang benadrukken van een praktische toepassing van de Bijbelse boodschap in het dagelijks leven.

Per 1 januari 2024 telt de gemeente 391 leden, waarvan 161 belijdende leden en 230 doopleden zijn. In onderstaande tabel wordt de leeftijdsverdeling inzichtelijk gemaakt.

De betrokkenheid van leden bij de gemeente komt niet overeen met de gegevens in deze grafiek, wat reden geeft tot zorg en blijvende bezinning.

Onze gemeente vergrijsst. Er zijn steeds minder jeugdleden en het aantal jonge meelevende gezinnen is gering. Daarbij zien we in alle leeftijdscategorieën dat er een groep is die actief deelneemt aan het kerkelijke leven en een groep die nauwelijks betrokken is bij de kerk.

1.3. Kerkenraad

De kerkenraad geeft leiding aan de gemeente, waarbij alle ambten openstaan voor zowel mannen als vrouwen. Op het moment van schrijven is de gemeente vacant en bestaat de kerkenraad uit drie pastorale ouderlingen, twee diakenen en twee ouderling-kerkrentmeesters. Het moderamen, bestaande uit een afgevaardigde van elk college, aangevuld met een scribea en een predikant, bereidt de kerkenraadsvergaderingen voor. In de plaatselijke regeling is beschreven hoe de verkiezing van ambtsdragers plaatsvindt.

Hoofdstuk 2   Visie: “Vieren, Verdiepen, Verbinden”

- Vieren

Het kloppend hart van de gemeente is de zondagse eredienst. De ontmoeting met God en elkaar staat hier centraal, maar de ontmoeting met God staat voorop. We vieren dat God als Vader voor ons zorgt, dat Hij in Jezus Christus ons genadig is en door Zijn Geest bij ons is – tot de dag van Jezus’ terugkomst.

In de eredienst luisteren we naar de Bijbel en de uitleg daarvan, waarvan we geloven dat het Gods Woord is dat ook vandaag tot ons spreekt. We volgen in de diensten de klassiek-gereformeerde liturgie, maar staan open voor variaties daarop.

De liederen die we zingen komen uit de oude en nieuwe psalmberijmingen (van 1773 en 1968) en de liedbundel Op Toonhoogte (2015). Voor de schriftlezing maken we gebruik van de Herziene Statenvertaling, maar als dit past ook de Nieuwe Bijbelvertaling. Er is ruimte om ook gebruik te maken van andere liederenbundels (zoals Opwekking, Weerklank, de liederen van Sela en de Nieuwe Psalmberijming).

Iedere zondagmorgen is er een dienst. Tijdens deze diensten is er de mogelijkheid voor kleine kinderen om naar de oppas te gaan. De jongere kinderen volgen hun eigen programma in de kerk. Rondom de diensten willen we momenten van ontmoeting stimuleren, onder andere door samen koffie te drinken; we doen dit een aantal keren per jaar.

We geloven dat de Heere Jezus ons twee sacramenten heeft gegeven als zichtbaar teken en zegel van Gods genade, namelijk de doop en het Heilig Avondmaal.

- De **doop** symboliseert de afwassing van onze zonde en het opstaan in een nieuw leven. Gods handelen in Christus gaat hierin voorop en de doop is een bevestiging van wat wij in Hem mogen ontvangen. Daarom mogen ook de kinderen van de gelovigen het teken van de doop ontvangen. Ter voorbereiding op de doop vindt er een doopgesprek plaats met de doopouders, predikant en ouderling.
- Vijf keer per jaar wordt het **Heilig Avondmaal** gevierd: op Goede Vrijdag en vier keer op een zondag. In verbondenheid met Jezus Christus vieren we het avondmaal en gedenken we dat Hij Zijn lichaam en bloed heeft gegeven voor onze redding. Tegelijk vieren we de verbondenheid met elkaar als leden van Zijn lichaam. Op verzoek kan het avondmaal ook thuis worden gevierd, bijvoorbeeld in een situatie van ernstige ziekte.

Als kerk willen we een plek zijn om de hoogte- en dieptepunten van het leven met elkaar te delen.

- Een hoogtepunt is het **huwelijk**, wanneer een vrouw en man elkaar trouw beloven. Wanneer zij ernaar verlangen hun huwelijk met God in te gaan, kan een kerkelijke bevestiging en inzegening van het huwelijk plaatsvinden. Ter voorbereiding hierop vindt een gesprek plaats met het bruidspaar.
- Een dieptepunt is het **overlijden** van een gemeentelid. Ook op die momenten willen we er als gemeente voor elkaar zijn en is het goed om in de kerk woorden van troost en bemoediging te vinden. Er is ruimte om in de kerk een afscheidsdienst te houden. Dit is in beginsel een ambtelijke dienst die wordt geleid door de eigen predikant. We geloven dat het een goed gebruik is onze doden te begraven, naar het voorbeeld van de Heere Jezus, als symbolische daad met het oog op de opstanding.

- Na meerdere bezinningsmomenten, waarbij we ook gebruik maakten van wat anderen hierover hebben geschreven, ontdekten we dat de grondlijn van de kerk is dat zij haar doden indien mogelijk begraaft en niet cremeert. Daarop heeft de kerkenraad het volgende beleid geformuleerd m.b.t. crematie:
  1. Tijdens vormings- en toerustingswerk en tijdens pastorale contacten zal, wanneer het onderwerp ter sprake komt, de Bijbelse grondlijn duidelijk worden gemaakt.
  2. Wanneer er vanuit een gemeentelid, of vanuit nabestaanden gemeld wordt dat een overleden dierbare zal worden gecremeerd én er gevraagd wordt of de kerk daarbij een rol kan spelen, zijn er de volgende mogelijkheden:
    - a. In de kerk wordt een afscheidsdienst gehouden onder verantwoordelijkheid van de kerkelijke gemeente. Dan verloopt deze dienst zoals gebruikelijk bij afscheidsdiensten, met het verschil dat de dienst wordt afgesloten in de kerk. Er is dan geen vervolg in het crematorium.
    - b. In de kerk wordt een afscheidsdienst gehouden onder verantwoordelijkheid van een uitvaartondernemer. Het is dan wel zaak dat de kerkelijke gemeente de ruimte krijgt om ten minste een gedeelte uit de Bijbel te lezen en daar iets over te zeggen.
    - c. In het crematorium wordt een afscheidsdienst gehouden onder verantwoordelijkheid van een uitvaartondernemer. Als kerkelijke gemeente krijgen we de ruimte om een gedeelte uit de Bijbel te lezen en daar iets over te zeggen. We zorgen er wel voor dat de predikant en een ambtsdrager namens de kerk aanwezig zijn.
  3. Deze opties worden met de familie besproken. In alle gevallen wordt pastorale betrokkenheid met de nabestaanden getoond.
  4. Het beleid rond de begraafplaats blijft ongewijzigd. Dit betekent dat we niet de mogelijkheid creëren om een urn te begraven of daar anderszins een plekje voor te zoeken.

● Verdiepen

Volgelingen van Jezus blijven levenslang leerlingen. Daar passen woorden als leren, groeien en verdiepen bij. Daarbij gaat het niet in de eerste plaats om het groeien in kennis, maar om het groeien in geloof en het verdiepen van onze relatie met Christus. Vorming en toerusting is belangrijk en een vorm van volharden in het geloof, zonder vorming en toerusting dreigt ons geloof stil te vallen. Bij verdieping horen ook de vragen naar de verbinding van het geloof met ons dagelijks leven en de relevantie van het Evangelie in deze tijd. Deze verdieping zoeken we zowel in de verkondiging tijdens de zondagse erediensten, als op toerustingsmomenten daarbuiten. Denk hierbij aan activiteiten zoals de Bijbelkring, de clubs en catechisatie die gedurende het winterseizoen samenkomen. Niet iedereen vindt aansluiting bij de bestaande vormen van toerusting. Om met zoveel mogelijk gemeenteleden de verdieping te blijven zoeken, willen we in de komende periode zoeken naar vormen die passen bij deze tijd.

● Verbinden

Het derde kernwoord is “verbinden”. Als kerk vormen we een gemeenschap; we hebben elkaar niet uitgekozen, maar zijn elkaar gegeven. In de Bijbel wordt daarvoor het beeld van een lichaam met verschillende lichaamsdelen gebruikt. Christus is het hoofd, de gelovigen zijn de andere lichaamsdelen en er kan geen één gemist worden. Zo zijn we in alle verscheidenheid en veelkleurigheid aan elkaar gegeven als broers en

zussen in het geloof. Het is een blijvende opgave deze verbondenheid met elkaar ook gestalte te geven. Dit is een uitdaging in een tijd waarin mensen zich minder lijken te willen binden aan een gemeenschap en er een tendens is om geloven tot een individuele aangelegenheid te maken. Tegelijkertijd zien we in de gemeente een verlangen om een gemeenschap te vormen en deze te versterken.

Binnen de gemeente willen we verbinding creëren door het belang van de gemeenschap te benadrukken, ontmoetingen te stimuleren en onderling pastoraat verder vorm te geven.

We weten ons verbonden met een kerk die groter is dan onze eigen gemeente. Ook daarin zijn we elkaar gegeven en kunnen we elkaar tot zegen zijn. Plaatselijk ervaren we dit in de samenwerking met de buurgemeenten in Genderen en Babyloniënbroek. Het gegeven van krimp en kleiner wordende gemeenten en predikantsplaatsen moeten we onder ogen zien, maar we willen ons er niet door laten verlammen. In de komende tijd willen we de contacten met buurgemeenten intensiveren om elkaar zo te versterken. We willen daarbij denken vanuit mogelijkheden en kansen, zonder het eigen karakter van de Hervormde gemeente Eethen en Drongelen uit het oog te verliezen.

Verbinden is voor ons op nog een andere manier relevant. We weten ons verbonden met een traditie van eeuwen, maar tegelijk willen we de verbinding blijven zoeken met onze tijd. Daar hoort ook bij dat we willen zoeken hoe we ons (meer) kunnen verbinden met onze dorpen en onze omgeving. Dit zijn missionaire vragen over de zichtbaarheid en de betrokkenheid van onze gemeente op onze dorpen.

Hoofdstuk 3 Samenwerking met buurgemeenten

In de afgelopen jaren is het contact met diverse buurgemeenten geïntensiveerd. We spreken dan over de Hervormde Gemeente Babyloniënbroek en de twee kerkelijke gemeenten in Genderen: de Gereformeerde Kerk Genderen en de Hervormde Gemeente Genderen.

Met Hervormd Babyloniënbroek wordt voornamelijk samengewerkt op het gebied van het tienerwerk en catechese. Graag willen we goede burens blijven en staan we open voor andere mogelijkheden tot samenwerking.

Met de twee kerken in Genderen is er in de jaren 2019 t/m 2022 een IZB-Focustraject doorlopen, wat heeft geresulteerd in een intensivering van de contacten. Toen de Hervormde Gemeente Eethen en Drongelen vacant raakte, hebben de drie kerkenraden een stuurgroep in het leven geroepen die als opdracht kreeg om een nauwere samenwerking te onderzoeken. Hervormd Babyloniënbroek gaf op dat moment aan geen behoefte te hebben zich aan te sluiten bij dat proces.

De zoektocht naar meer samenwerking werd voornamelijk ingegeven vanuit Eethen & Drongelen door een onderbezetting in de kerkenraad. Sluiting van de gemeente lag als serieuze optie op tafel. Gelukkig is het zover niet gekomen. In 2021 is besloten om verder te gaan met een afgeslankte kerkenraad, aangevuld met een aantal werkgroepen (zie verder Hoofdstuk 4; leiding en organisatie). De gemeente heeft toen gekozen om met deze kleine kerkenraad in twee jaar tijd de samenwerking met buurgemeenten te onderzoeken.

De hiervoor genoemde stuurgroep, bestaande uit leden uit de drie gemeenten in Genderen, Eethen en Drongelen, heeft in 2023 intensief de mogelijkheden tot samenwerking verkend. De tussentijdse rapportages en eindconclusies van de stuurgroep werden aan de kerkenraden en tijdens gemeenteavonden gepresenteerd en besproken. Tevens kregen gemeenteleden de mogelijkheid om via een enquête hun mening kenbaar te maken.

De stuurgroep gaf het advies om de samenwerking te intensiveren, gericht op het elkaar beter leren kennen door onderlinge ontmoetingen te organiseren. Door de oprichting van een samenwerkingsorgaan in 2024 kan de samenwerking op verschillende terreinen worden uitgebreid (denk aan diaconie, jeugdwerk, gezamenlijke diensten), met als doel een taakontlasting van de colleges en kerkenraden. Als de samenwerking goed verloopt, zou bestuurlijke eenwording een volgende stap kunnen zijn.

Beide hervormde kerkenraden hebben het advies van de stuurgroep omarmd. De Gereformeerde Kerk Genderen heeft met de gemeenteleden afgesproken dat zij niet zullen werken met een concreet tijdschema, waardoor de tijdsdruk afneemt. Formele besluitvorming zal plaatsvinden na elke stap voordat de volgende stap wordt gezet. Er is inmiddels een werkgroep van gemeenteleden uit de drie gemeenten ingesteld, die invulling gaat geven aan de organisatie van ontmoeting en nadere kennismaking.

Op dit moment zijn alle drie gemeenten vacant. Gereformeerd Genderen heeft besloten om zelfstandig een nieuwe predikant te beroepen. De Hervormde Gemeenten in Genderen en Eethen & Drongelen gaan het traject in om samen een predikant te beroepen, met de intentie om op termijn te komen tot een fusie.

Hoofdstuk 4 Leiding en organisatie

De leiding van de gemeente is toevertrouwd aan de kerkenraad, die gevormd wordt door de ambtsdragers van de gemeente, te weten de predikant, de ouderlingen, de ouderlingen-kerkrentmeester en de diakenen.

Zoals omschreven in het vorige hoofdstuk, is in 2021 besloten om verder te gaan met een afgeslankte kerkenraad, aangevuld met een aantal werkgroepen. Concreet betekent dit dat de kerkenraad in onze gemeente bestaat uit een predikant (tenzij de gemeente vacant is), minimaal twee ouderlingen, twee ouderlingen-kerkrentmeester en twee diakenen. De kerkenraad vergadert ongeveer tien keer per jaar, waarbij de vergadering wordt voorbereid door het moderamen, dat bestaat uit de voorzitter en de scriba van de kerkenraad, de predikant, en de voorzitters van de colleges van diakenen en kerkrentmeesters.

Deze twee colleges, en het consistorie (predikant en ouderlingen) komen ook afzonderlijk bijeen in vergaderingen. Daarbij bestaat het college van kerkrentmeesters naast de ouderlingen-kerkrentmeester ook uit 'gewone' kerkrentmeesters.

De kerkenraad laat zich voor haar werk in de gemeente bijstaan door de volgende werkgroepen:

- Werkgroep Beleid & Advies
- Werkgroep Zending, Werelddiaconaat, Ontwikkelingssamenwerking
- Werkgroep Activiteiten en Ondersteuning
- Werkgroep Beheer en Gebouwen
- Werkgroep Kind en Jeugd
- Werkgroep Eredienst

Voor iedere werkgroep is één lid van de kerkenraad aangewezen als contactpersoon.

Werkgroep Beleid & Advies

Deze werkgroep heeft als taak om de kerkenraad te adviseren over diverse onderwerpen. Hierbij valt te denken aan beleidsmatige zaken, zoals het beleidsplan, de plaatselijke regeling en het aanvragen van subsidies. Tevens kunnen zij adviseren over zaken die samenhangen met jaarrekeningen, begrotingen en ondersteuning bij een mogelijk traject van samenwerking met andere gemeentes.

Werkgroep Zending, Werelddiaconaat, Ontwikkelingssamenwerking

Deze werkgroep heeft als taak om handen en voeten te geven aan de zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking (ZWO). Hierbij kan gedacht worden aan het onderhouden van contacten met lokale initiatieven en activiteiten die voortvloeien vanuit het Focustraject.

Werkgroep Activiteiten en Ondersteuning

Deze werkgroep heeft als taak om diverse activiteiten te organiseren en te ondersteunen. Hierbij kan gedacht worden aan het organiseren van het startweekend, sluiting winterwerk, koffiedrinken na de diensten, ouderenmiddagen en het initiëren van nieuwe initiatieven. Daarnaast behoren ook taken zoals het schoonmaken van de kerk en De Hoeksteen tot hun verantwoordelijkheid. Van deze werkgroep wordt ook praktische ondersteuning gevraagd bij het rondbrengen van brieven en kerstattenties en het organiseren van het verjaardagfonds.

Werkgroep Beheer en Gebouwen

Deze werkgroep heeft als taak om zich bezig te houden met alle praktische zaken rondom ons kerkgebouw (beheer en onderhoud), De Hoeksteen (beheer, verhuur en onderhoud), de pastorie (beheer, onderhoud) en de begraafplaats (beheer, onderhoud). Speciale aandacht binnen deze werkgroep is er voor het beheer van de apparatuur (geluid, livestream, beamer, kerktelefoon). Ook het beheer van het archief valt onder de verantwoordelijkheid van deze werkgroep.

Werkgroep Kind en Jeugd

Deze werkgroep heeft als taak om zich bezig te houden met de activiteiten voor de kinderen en jongeren. Hieronder valt de kerkkerk, de clubs, Vakantie Bijbel Dag en de catechese. Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van deze werkgroep om activiteiten te organiseren voor jongeren vanaf 16 jaar in onze gemeente en indien mogelijk samen te werken met de buurgemeenten op dit gebied.

Werkgroep Eredienst

Deze werkgroep heeft als taak om zich bezig te houden met verschillende aspecten rondom de eredienst, zoals het opstellen van het preekrooster, het onderhouden van contacten met voorgangers en organisten/muzikanten, het aansturen van het beamerteam en het onderhouden van contact met de kerktelefoonluisteraars. Daarnaast is het de taak van deze werkgroep om bijzondere diensten te organiseren.

De werkgroepen functioneren met wisselend resultaat. Het doel is dat alle zes werkgroepen zelfstandig functioneren.

Hoofdstuk 5 Doelstellingen 2024 – 2027

Vieren, verdiepen en verbinden kunnen niet zonder elkaar. Waar het vieren ontbreekt, blijft een gezelligheidsvereniging over. Waar het verdiepen wordt overgeslagen, verschaald een gemeenschap. Waar de verbondenheid verloren gaat, blijft los zand over. Daarom zijn deze drie kernwoorden samen richtinggevend voor onze gemeente. Over veel kan worden nagedacht, vormen kunnen ter discussie staan, maar deze kernwoorden mogen niet ontbreken. Onze visie op vieren, verdiepen en verbinden is leidend in het vervolg van dit beleidsplan. Deze visie is als volgt vertaald in doelstellingen per geleding of college.

5.1.   Pastoraat

Inleiding Pastoraat

Als basis is de pastorale visie van de Hervormde gemeente Eethen en Drongelen: “Omzien naar elkaar”.

De Here Jezus heeft de ambten ingesteld om Zijn gemeente te leiden, te weiden, te hoeden en te bewaren op weg naar Zijn Koninkrijk. We willen oog hebben voor de hele gemeente en contact houden met alle gemeenteleden. Het pastoraat heeft tot doel de gemeente op te bouwen in het geloof, te bewaren bij het Woord, en de gemeenteleden bij de gemeente en het geloof betrokken te houden, dan wel te krijgen.

De verantwoordelijkheid voor de pastorale zorg berust bij de ouderlingen, maar het is ook een taak van de gehele gemeente om door Christus bewogen naar elkaar om te zien. De invulling van het pastoraat is hiermee iets wat we met de gemeente samen willen invullen en waarbij lief en leed met elkaar delen een belangrijke basis is. Om de hele gemeente te betrekken bij het pastoraat is van belang, gelet op een aantal veranderingen, zoals een deeltijd predikantsplaats, een verschuiving in de leeftijdsverdeling naar relatief meer ouderen en veranderende behoeftes aan pastoraat. We streven naar een duurzame invulling van het pastoraat waar de hele gemeente een rol in speelt en we dit met verschillende rollen (gemeenteleden, HVD, ouderlingen en predikant) invullen.

Bij pastorale vragen vanuit de gemeente zijn de predikant en de ouderlingen het aanspreekpunt en wordt hier opvolging aan gegeven. Pastorale vragen moeten wel bij de kerkenraad (predikant, ouderlingen) bekend worden gemaakt of doorgegeven. Het is van groot belang dat vanuit de gemeente(leden) wordt aangegeven dat er pastorale zorg nodig is. De predikant en ouderlingen hebben onderling contact over de gemeenteleden die pastorale aandacht behoeven.

De predikant en ouderlingen vullen de pastorale zorg op verschillende manieren in.

Ouderlingen bezoeken gemeenteleden. Zij tonen hun belangstelling en medeleven met het gezin. Zij zijn belangstellend naar het geestelijk welzijn van het gezin en ieder gezinslid afzonderlijk.

Wanneer een gemeentelid in het ziekenhuis is opgenomen en de predikant draagt er kennis van, wordt diegene in overleg bezocht rondom en/of tijdens de ziekenhuisopname. Na thuiskomst uit het ziekenhuis wordt door de predikant of wijkouderling nog een bezoek gebracht. Ook ontvangen zij namens de gemeente een bloemengroet. Langdurig zieken worden regelmatig thuis bezocht.

De predikant en/of wijkouderling bieden nazorg aan de nabestaande(n) van overledenen. Zij proberen hen geestelijk bij te staan doormiddel van een luisterend oor, een schriftlezing en gebed.

De predikant is beschikbaar voor crisispastoraat en informeert daarna de wijkouderling om de zorg met hem te delen. Uiteraard heeft het gezin of gemeentelid voorlopig blijvende aandacht. Indien nodig kan ook bemiddeld worden door het inschakelen van hulp, bijvoorbeeld bij huwelijks- of gezinsproblemen.

De ouderen van 75-plus hebben onze pastorale zorg nodig. In het kader van omzien naar elkaar worden deze ouderen bezocht.

Daarnaast heeft ook de jeugd onze pastorale zorg nodig. Daarom fungeert één van de ouderlingen als aanspreekpunt voor onze jongeren en het jeugdwerk.

Wijkgericht pastoraat

Omzien naar elkaar is een belangrijk aspect van samen gemeente-zijn. Dit gebeurt tussen gemeenteleden onderling vaak op een vanzelfsprekende manier. Dat is mooi als leden van een familie! Ook als ambtsdragers zoeken we naar vormen om in contact te blijven alle gemeenteleden. We vinden het belangrijk om te weten hoe het met de gemeenteleden gaat. En uiteraard horen we ook graag hoe de gemeente als geheel, of wij als ambtsdragers, daarbij voor u van betekenis kunnen zijn.

Om dit bezoekwerk goed vorm te geven, in de gemeente in drie wijken verdeeld, die alle drie een eigen wijkouderling hebben.

Wijk 1: Drongelen en alle gemeenteleden buiten Eethen
(m.u.v. Wijkestein, Eikenhof en Kronenburg)

Wijk 2: Eethen-west en -noord (A. vd Kolkstraat, Bollenhoef, C.Branderhorststraat, De Hoek, De Korten Bruggert, Kleibergsestraat, Oude Weidesteeg, Wijnappelhoef, Wijnpeerhoef)

Wijk 3: Eethen-oost en Wijkestein (Eikenstraat, Hoofdveld, Kastanjestraat, Lindestraat, Nieuwe Steeg, Raadhuisstraat, Wilgenstraat, Wijkestein, Eijkenhof en Kronenburg)

5.2 Diaconaat

Diaconaat is de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid. In het diaconaat toont de kerk zich solidair met hen die lijden in de wereld en geeft zij vorm aan de verwachting van het Rijk van God voor deze wereld.

De diaconale taak behoort daarmee tot het wezen van de kerk. Dit betekent dat diaconaat niet alleen een taak is van een specifiek deel van de kerk (namelijk de diaconie), maar een zaak is die de hele gemeente aangaat. De basis van al het diaconaat binnen de Hervormde gemeente Eethen en Drongelen ligt in de voortdurende zorg van God voor alle mensen. Jezus Christus is hierin ons grote voorbeeld. Hij heeft oog voor de armen en kwetsbaren. Het diaconaat toont dat geloof en dagelijks leven alles met elkaar te maken hebben.

De diaconie wil daarom de gemeente voorgaan en stimuleren in het hebben van aandacht en zorg voor de medemens in nood, zoals zij die lijden onder armoede, isolement, vluchteling zijn, mantelzorg, dakloosheid, schulden, of door andere oorzaken hulp nodig hebben, zowel dichtbij of verder weg. Zo willen wij mensen helpen die in de problemen zitten en proberen de omstandigheden, waardoor iemand in de knel of in de

problemen komt, te veranderen, waardoor hulp in de toekomst niet meer nodig is. De hulp die we als diaconie en gemeenteleden kunnen geven omvat niet alleen financiële bijstand, maar kan ook bestaan uit praktische ondersteuning op verschillende gebieden.

We streven naar gerichte aandacht voor hulp bij armoede en eenzaamheid in de directe omgeving, binnen en buiten de Hervormde Gemeente van Eethen en Drongelen.

De organisatie van onze diaconie is onderverdeeld in de volgende drie aandachtsgebieden.

1. Werk in de kerkelijke gemeente van Eethen en Drongelen

Binnen onze kerk proberen we tijdig nood te signaleren. Belangrijk daarbij is dat we hulp krijgen van alle gemeenteleden in het omzien naar elkaar, aangezien niet iedereen aangeeft wanneer er hulp nodig is. Er wordt nauw samengewerkt met de wijkouderling en dames van de HVD (Hervormde Vrouwen Dienst) om elkaar te informeren en te helpen. De HVD brengt een bezoekje bij mensen die moeite hebben en/of ziek zijn of bij hun verjaardag. De diaken helpt in geval van financiële nood en geeft of regelt praktische hulp. Daarnaast bezoekt de diaken regelmatig gemeenteleden met de wekelijkse bloemengroet.

2. Werk in de omgeving, in Eethen, Drongelen en in Nederland

We hebben niet alleen oog voor onze eigen gemeenteleden, maar ook voor onze naasten in Eethen en Drongelen, in de gemeente Altena en daarbuiten. De diaconie werkt intensief samen met de burgerlijke gemeente Altena en de voedselbank Altena in een armoedepact. Elk jaar in december worden in overleg met de burgerlijke gemeente kerstpakketten of andere ondersteuning verstrekt aan dorpsbewoners die dat nodig hebben.

Zowel in de directe omgeving als in regio's elders in Nederland neemt ons college deel aan verschillende vormen van diaconale samenwerking en maatschappelijke ondersteuning. We willen de samenwerking met diaconieën en maatschappelijke organisaties in naburige gemeenten voortzetten.

Een goede gewoonte is dat er tijdens bid- en/of dankdagen altijd een collecte in geld of natura wordt gehouden voor de voedselbank Altena.

3. Dienst ver weg – werelddiaconaat

De diaconie ondersteunt ook de dienst aan de wereldwijde samenleving.

Hieronder verstaan wij diaconale taken wereldwijd waarbij christenen zich inzetten voor een duurzame en rechtvaardige wereldsamenleving. De diaconie streeft naar mondiaal denken en lokaal handelen. Binnen onze gemeente wordt dit onder andere zichtbaar door het organiseren van collectes voor het christelijk noodhulpcluster bij acute noden in de wereld. Ook wordt er financiële steun verstrekt aan kerken, instellingen en organisaties verspreid over de wereld. Meestal betreft dit steun aan projecten die georganiseerd worden door Nederlandse organisaties zoals Project 1017, GZB en Kerk in Actie.

Collecterooster

Elk jaar wordt er een collecterooster opgesteld. In 2024 is er een gezamenlijk collecterooster opgesteld met de Hervormde Gemeente van Genderen. Dit om de samenwerking te versterken in gezamenlijke diensten en binnen de diaconieën. Er wordt niet alleen gecollecteerd voor de plaatselijke kerk, maar ook voor het diaconale werk dichtbij en ver weg. Dichtbij betekent hulp bieden aan onze eigen gemeenteleden en aan projecten in de gemeente Altena. Verder weg betekent hulp aan onze naasten in Nederland en de nood wereldwijd. We streven naar een evenredige verdeling tussen plaatselijke, landelijke en wereldwijde bestemmingen.

5.3   Jeugdwerk

*“Leer jonge kinderen al om goed te leven, dan zullen ze later ook een goed leven leiden”
Spreuken 22:6*

Plaats van jongeren in de kerk

Een belangrijk uitgangspunt voor ons is dat de kerk voor ons allemaal is, zowel jong als oud. Het is onze verantwoordelijkheid om aansluiting te blijven zoeken bij de leefwereld van jeugd en jongeren en ze zo bekend te maken met de betekenis van Jezus en het geloof in ons leven.

Als jeugdwerk voelen wij ons geroepen om de jeugd te blijven betrekken bij de gemeente. Bij de doop beloven we als gemeente om de ouders te ondersteunen bij de geloofsopvoeding. Hierbij hebben we elkaar nodig.

We willen een veilige plek zijn waar iedereen zijn gaven en talenten kan ontwikkelen en zich positief kan inzetten in de gemeente. Het is en blijft van grote betekenis om gemeentebreed aandacht te houden voor wat jongeren beweegt en hoe zij hun weg kunnen zoeken als christen in deze samenleving. Aan dit beleidsvoornemen is op een heel aantal manieren concreet handen en voeten gegeven. Het belang van voorbeelden (van oudere gemeenteleden) onderstrepen we daarbij. We blijven de verbinding tussen jong en oud zoeken: we kunnen van elkaar leren.

Door de kerkenraad wordt het belang van de plek van jongeren in de kerk onderkend. Dat wordt duidelijk door het instellen van de Werkgroep Kind en Jeugd, waarbij een kerkenraadslid optreedt als contactpersoon.

Plaatselijk jeugdwerk

Het jeugdwerk richt zich op de jeugd in en rond de gemeente in de leeftijd van 0 t/m 25 jaar.

- 0 - 3 jaar: oppas tijdens de kerkdiensten
- 4 - 10 jaar: kinderkerk op zondagmorgen
- Groep 1 tot en met 5: Jeugdclub Benjamin
- Groep 6, 7 en 8: Special Nights
- 12+: JV de Brug, samen met de Hervormde Gemeente Babyloniënbroek
- 10 - 16 jaar catechese, samen met de Hervormde Gemeente Babyloniënbroek
- 16 - 25 jaar HGJV (samen met de kerken in Genderen)
- 4-12 jaar Vakantie Bijbel Week/Dag

Het is mooi om te zien hoe goed de diverse jeugdclubs functioneren. Er is ruimte voor ontmoeting, voor spel en voor geloofsoverdracht. Hierbij zijn kinderen en tieners aanwezig die meer of minder betrokken zijn bij de gemeente. Naast het clubwerk zijn er verschillende andere activiteiten, zoals de Vakantie Bijbel Dag, de Paasviering, de afsluiting van het winterwerk en de kinderkerstviering. We zijn dankbaar voor de inzet van de jeugdwerkers die dit mede mogelijk maken.

Betrokkenheid van de ouders

Het is van belang dat de ouders ‘werk’ maken van de geloofsopvoeding thuis. Daar wordt de basis gelegd waarop in de kerk verder gebouwd kan worden. Als het gaat om het bemensen van activiteiten voor kinderen en tieners, merken we dat de ouders hierbij niet zonder de ondersteuning kunnen van (oudere) gemeenteleden die ook hun steentje bijdragen. Organisatorisch, maar ook geestelijk. Het voorgaan van de kinderen van de gemeente op de weg van het geloof is de taak van alle gemeenteleden, niet alleen van de ouders. Dit is een aandachtspunt dat nooit ‘af’ is.

5.4   Kerkrentmeesters

Het college van Kerkrentmeesters van de Hervormde Gemeente van Eethen en Drongelen heeft in algemene bewoordingen tot doel om mogelijkheden te scheppen om de voortgang van de verkondiging van het Woord van God te waarborgen, de kerkenraad te voorzien van financiële middelen om op een verantwoorde manier personeelsbeleid te voeren, de predikantsplaats te faciliteren en gebouwen te beheren. Zij wordt daarvoor mede ondersteund door de Werkgroep Beheer en Gebouwen.

Het verzamelen van de financiële middelen, het onderhouden en beheer van de gebouwen ten dienste van de erediensten en alle nevenactiviteiten is een belangrijke taak.

De geldstromen binnen de kerk komen hoofdzakelijk uit de vrijwillige bijdragen (actie Kerkbalans), collecten, giften, legaten en pacht. Om betrokkenheid en draagvlak te behouden is communicatie en transparantie over de financiële situatie naar de gemeente van groot belang.

Het college heeft de verwachting dat de inkomsten de komende jaren licht zullen dalen. Hoewel de verwachting is dat het aantal doop- en belijdende leden zal afnemen, wordt verwacht dat offervaardigheid per lid eerder zal toenemen. We verwachten dat gemeenteleden hun verantwoordelijkheid zullen nemen, als ze weten dit nodig is.

Jaarlijks monitort de Monumentenwacht de bouwkundige staat van het monumentale kerkgebouw. Op basis van de rapportage van dit onderzoek wordt er periodiek (meestal één keer per zes jaren) een onderhoudsplan uitgewerkt. De financiering van deze plannen wordt voor een deel bekostigd door de overheid middels de zgn. SIM; Subsidieregeling Instandhouding Monumenten (tot maximaal 60%). Dit betekent dat 40% door de gemeente zelf moet worden opgebracht of moet worden verkregen van fondsen en instellingen die dit willen subsidiëren.

Het College van Kerkrentmeesters beheert de begraafplaats die rondom het kerkgebouw is gesitueerd. Het onderhoud van de begraafplaats wordt door vrijwilligers verzorgd. De tarieven die gehanteerd worden zijn marktconform en afgestemd op die van de burgerlijke gemeente Altena. Er zijn financiële voorzieningen getroffen, waardoor het onderhoud van de begraafplaats langjarig is gewaarborgd.

Een punt van zorg is of we het onderhoud van het kerkgebouw en de begraafplaats op langere termijn nog zelf kunnen opbrengen. Overwogen moet worden of het onderbrengen van het kerkgebouw en/of de begraafplaats in een stichting hiervoor een oplossing zou kunnen zijn.

Het kerkelijke centrum De Hoeksteen is gedateerd. In 2024 willen we in kaart brengen wat er gedaan moet worden om dit gebouw weer bij de tijd te brengen en te verduurzamen.

Ditzelfde speelt voor de pastorie. Nu we in gesprek zijn met Hervormd Genderen stelt zich de vraag waar een toekomstige predikant zou willen wonen. Voor de pastorie zijn verschillende scenario's denkbaar:

- Gebruiken door een predikant. Modernisering (m.n. keuken en badkamer) en verduurzaming zal dan noodzakelijk zijn.
- Verkoop van het pand.

In de komende periode zal hierover een besluit worden genomen.

5.5   Versterking van de communicatie

Binnen de gemeente werken we nog niet met een eenduidig communicatieplan.

Interne communicatie draagt bij aan een actieve en betrokken gemeente waar betrokkenheid, samenwerken en gemeentegroei duidelijk zichtbaar zijn.

Er zijn diverse communicatiekanalen in onze gemeente. De externe communicatie laat de omgeving zien waar onze Hervormde Gemeente voor staat en maakt hen zo hopelijk nieuwsgierig naar wat ze heeft te vertellen.

Wekelijks verschijnt het regionale kerkblad 'Voetius' waar gemeentenieuws uit Eethen en Drongelen gedeeld wordt. Tevens heeft de gemeente een website waarop (algemene) informatie over de gemeente te vinden is.

Verder houden we contact met de gemeente via een kerkmail. Ongeveer een keer per maand ontvangen de gemeenteleden, die zich hiervoor hebben opgegeven een mail met hierin de belangrijkste ontwikkelingen, nieuws en geplande activiteiten. Er wordt gebruik gemaakt van een kerkapp voor het delen van calamiteiten of zaken die op korte termijn moeten worden geregeld.

Hoofdstuk 6 Uitwerking in acties

De hieronder beschreven acties worden, in relatie tot de geformuleerde doelstellingen, jaarlijks door de kerkenraad geëvalueerd in nauw overleg met de geledingen en de gemeente. Deze evaluatie vindt plaats aan het begin van het kerkelijk seizoen.

6.1 Pastoraat

De beleidsvoornemens voor de komende tijd zijn:

- Gezamenlijk beroepen van een predikant, waardoor het pastoraat weer een impuls krijgt.
- Wijkgericht pastoraat opnieuw vormgeven.

6.2 Diaconie

Beleidsvoornemens College van Diakenen zijn:

- Alle leden, zowel jong en oud, bewust maken van de diaconale taak van ons als christenen. Dit doen we door inzicht te geven in de diaconale doelen en onze financiële situatie.
- Diaconaal betrokken zijn bij de mensen die aan de rand van de samenleving staan.
- De werkgroep Zendingscommissie ZWO (Zendingswerk, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking) weer proberen te activeren en te laten samenwerken met de kerken van Genderen. Doel is om de gemeenteleden weer intensiever te betrekken bij zending door gezamenlijk een project te gaan steunen.

6.3 Jeugdwerk

Beleidsvoornemens van het Jeugdwerk zijn:

- Vrijwilligers in het jeugdwerk worden verder toegerust om hun taken te kunnen doen.
- De jeugd krijgt een plaatsje in de eredienst > verbinden met andere activiteiten.
- Samenwerking met de buurgemeenten in Babyloniënbroek en Genderen intensiveren.

6.4 Kerkrentmeesters

Beleidsvoornemens College van Kerkrentmeesters:

- Financieel bewustzijn van gemeenteleden bevorderen door het open communiceren over ons inkomsten- en uitgavenpatroon.
- Acties organiseren om extra financiële middelen te verkrijgen.
- Onderzoeken of het onderbrengen van het kerkgebouw en/of de begraafplaats in een stichting mogelijkheden biedt om de financiering ervan op de langere termijn zeker te stellen.
- Kerkelijk centrum De Hoeksteen moderniseren en verduurzamen.
- Toekomstplan voor de pastorie uitwerken.

6.5 Moderamen

Beleidsvoornemens van het moderamen zijn:

- Ter vermindering van de vergaderdruk is het mandateren van een aantal bestuurlijke taken van kerkenraad naar het moderamen noodzakelijk. Hier moeten goede afspraken over gemaakt worden.
- Kerkenraadsleden houden zich vooral bezig met het besturen en aansturen van activiteiten, die zoveel mogelijk door gemeenteleden worden verricht. Het functioneren van de werkgroepen moet worden verbeterd.

6.6 Samenwerking met buurgemeenten

In de komende periode willen we intensief gaan samenwerken met onze buurgemeenten. Met Hervormd Babyloniënbroek betreft dit het jeugdwerk. We staan open voor nieuwe ontwikkelingen.

De samenwerking met de beide gemeenten in Genderen zal in eerste gericht zijn op het elkaar leren kennen en ontmoeten. Een werkgroep met leden uit de drie gemeenten neemt hierin het voortouw.

De samenwerking met Hervormd Genderen zal worden geïntensiveerd. Het plan is om gezamenlijk een predikant te beroepen. Uit de nog op te stellen meerjarenbegroting zal moeten blijken of dit nog aangevuld kan worden met een parttime pastoraal medewerker. In eerste instantie blijven we twee zelfstandige gemeenten, maar het streven is om op termijn te komen tot een fusie.

6.7 Communicatie

Het verder ontwikkelen van het gebruik van moderne communicatiemiddelen, zoals een digitale weekbrief, de website. We willen de mogelijkheden verkennen om te komen tot een goedwerkende kerkapp.